

Ľupčianske

Zvesti

dvojmesačník pre občiansku komunikáciu, ročník 13

POZVÁNKY

12. jún 2011 nedeľa

9.00 hod. Rímskokatolícky kostol - svätá omša -
doprevádzajú gajdoši

9.00 hod. Evanjelický kostol a.v. - služby Božie -
po skončení pred kostolom vystúpenie gajdošov

Komisia kultúry, školstva, mládeže a športu
pri OÚ Slovenská Ľupča pozýva:

v spolupráci s PKO Banská Bystrica na

DEŇ OBCE Slovenská Ľupča
19. jún 2011

od 17.00-19.00 hod.

na Námestí SNP v Banskej Bystrici

sa predstaví obec Slovenská Ľupča.
Deti zo ZŠ, ZUŠ, remeselníci a ľudia žijúci v našej obci
sa budú prezentovať svojimi prácami,
výrobkami a koničkami priamo na námestí.
Príďte nás, prosím, podporiť a zároveň vyjadriť spolu-
patričnosť k našej obci.

Emília Debnáriková
predsedníčka komisie kultúry, školstva, mládeže a športu

Zastavte sa na cestách

Výstava prác pani Evy Adamson
drevené paravány a obrázky - zmiešaná technika

v MKS Slovenská Ľupča
potrvá **od 1. júla do 7. júla 2011**

Tešíme sa na vás

Obec Slovenská Ľupča
Mikroregión pod Panským dielom
Občianske združenie Mestečko

vás srdečne pozývajú na

11. TURÍČNY JARMOK

11. júna 2011

v Slovenskej Ľupči
v priestoroch parku SNP pri MKS
Predprogram - 10. jún 2011 (piatok)
Ozveny hradných múrov
stredoveká a súčasná gajdošská hudba
- Hrad Ľupča o 17.00 h

PROGRAM – 11. jún 2011

9.00 – 17.00 Remeselnícky jarmok
10.00 – 11.00 Dychová hudba Slovenská Ľupča
11.00 Sprievod obcou (od COOP Jednota)
Dom remesiel – bábkové divadlo, kováči ...
Taurus Ater – skupina historického šermu
SUPH – prekvapenie !!!

12: 30 stavenie mája

Kultúrny program

13.00 – 17.00

ZUŠ Slovenská Ľupča

Dixie Chips

Dživipen

Gajdoši – slovenské a zahraničné kapely

Široké – družobná obec

FS Šajbania

ZŠ Sama Cambela Slovenská Ľupča

FS Telgárt

Tombola

HIT BAND – československé hity

19.00 – 1.00 zábava v parku pri MKS

– hrá a spieva EX VF

Hrad Ľupča z technických príčin zatvorený
Zmena programu vyhradená

Obecný úrad informuje

UZNESENIA

zo zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Slovenská Lupča zo dňa 15. 2. 2011

UZNESENIE Č. 57

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

A. členov návrhovej komisie:

Jozef Polievka, Mgr. art. Radoslav Solárik, Emília Debnáriková
overovateľov zápisnice:

Igor Kováč, MUDr. Dušan Pallay

zapisovateľa: Lívia Gondová

B. program zasadnutia OZ

UZNESENIE Č. 58

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

Správu o kontrole plnenia uznesení zo zasadnutia OZ, ktoré sa konalo 29. 3. 2011

UZNESENIE Č. 59

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

vyhodnotenie zverejneného zámeru predat' osobné motorové vozidlo Škoda Felicia

schvaľuje

predaj osobného motorového vozidla aj iným spôsobom, ako napr. cez autobazár. Zverejnenie zámeru predat' osobné motorové vozidlo Škoda Felicia ponechať na úradnej tabuli aj na web stránke.

UZNESENIE Č. 60

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

vyhodnotenie zámeru prenajať časť pozemku parcely registra C č. 1875, vedenej na LV č. 1052 v k. ú. Slovenská Lupča o výmere 70 m² – zastavané plochy a nádvoria v rozsahu podľa grafického náčrtku za cenu 1,5 €/m²/rok.

schvaľuje

podľa ustanovenia § 9a ods. 9 písm. c) zák. č. 138/1991 Zb. v platnom znení o majetku obcí prenájom časti pozemku parcely registra C č. 1875, vedenej na LV č. 1052 v k. ú. Slovenská Lupča o výmere 70 m² – zastavané plochy a nádvoria v rozsahu podľa grafického náčrtku za cenu 1,5 €/m²/rok, spoločnosti Obchod s palivom, s. r. o. Nám M. R. Štefánika 30, Brezno, na dobu neurčitú.

UZNESENIE Č. 61

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

vyhodnotenie zámeru predat' nehnuteľný majetok na základe verejnej obchodnej súťaže, pozemok parc. č. C KN 1763 o výmere 588 m² zast. plochy a nádvoria a na nej postavenú budovu súpisné číslo 243 v k. ú. Slovenská Lupča

schvaľuje

predaj nehnuteľného majetku na základe obchodnej verejnej súťaže v súlade s ust. § 9a ods.1 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení zapísaný na liste vlastníctva 1052,

pozemok parc. č. C KN 1763 o výmere 588 m² zast. plochy a nádvoria a na nej postavenú budovu súpisné číslo 243 v k. ú. Slovenská Lupča za cenu 57 900 € + náklady za znalecký posudok 261,67 €, Ivete Sedílekovej, Pod zámkom 32, Slovenská Lupča s podmienkou, že celá suma 58 161,67 € bude uhradená najneskôr v deň podpisu kúpnopredajnej zmluvy.

UZNESENIE Č. 62

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

výpoveď z nájmu Jarmile Horskej, Železničná 31, Slovenská Lupča dohodou k 11. 5. 2011 v priestoroch OZS

UZNESENIE Č. 63

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

podľa ustanovenia § 9a ods.1 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení zámer predat' svoj majetok najmenej za cenu vo výške všeobecnej platnej hodnoty majetku stanovenej podľa osobitného predpisu, pozemky zapísané na LV č. 2408 a to par. C KN č. 221/1, o celkovej výmere 1319 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria a časť pozemku par. C KN č. 216/1, vedený ako záhrada formou verejnej obchodnej súťaže. Cena za vypracovanie geometrického plánu a znaleckého posudku bude zarátaná ku kúpnej cene pozemku. Podmienky sú zverejnené na úradnej tabuli a na web stránke obce.

UZNESENIE Č. 64

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

nájomné vo výške 11 % z tržieb pre OPL, s. r. o. Slovenská Lupča od 1. 1. 2011

UZNESENIE Č. 65

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

predaj traktora s posypovým zariadením vo vlastníctve OPL spol. s r. o. Slovenská Lupča

UZNESENIE Č. 66

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

Marekovi Mesíkovi, Hronské predmestie 5, Banská Bystrica zriadenie prevádzky Garden Relax na pozemku parc. č. 2166/2 vedenej ako trvalo trávnaté porasty, k.ú. Slovenská Lupča

UZNESENIE Č. 67

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

podľa ustanovenia § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. v platnom znení zverejnenie zámeru prenajať majetok obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa na časti pozemkov zapísaných na LV č. 2408, parcely registra C KN č. 216/3 o celkovej výmere 292 m² vedený ako záhrada a časť parcely registra C KN

Obecný úrad informuje

UZNESENIA

zo zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Slovenská Lupča zo dňa 29. 3. 2011

č. 216/1, vedený ako záhrada podľa zakreslenia v situačnom náčrtku na dobu 5 rokov bez trvalých stavieb za cenu 12 €/ rok

UZNESENIE Č. 68

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2010 z účtu 431 do rezervného fondu

UZNESENIE Č. 69

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči schvaľuje

podnikateľský zámer spoločnosti ESSEL STAV s.r.o. na vybudovanie Domova dôchodcov na par. č. 1030 k.ú. Slovenská Lupča

UZNESENIE Č. 70

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Slovenská Lupča za apríl 2011

UZNESENIE Č. 71

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

informáciu Mgr. Iva Petrika o výstavbe podkrovia Základnej školy Sama Cambela pre vytvorenie tried ZUŠ

UZNESENIE Č. 72

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

Informáciu Michala Hlaváča o výstavbe športového areálu na školskom dvore Základnej školy Sama Cambela

UZNESENIE Č. 73

Obecné zastupiteľstvo v Slovenskej Lupči berie na vedomie

prehľad aktivít starostu obce za obdobie od 29. marca 2011 do 10. mája 2011

V Slovenskej Lupči 10. 5. 2011
Ing. Miroslav Macák
starosta obce

OZNAMY

O skládkach

V priebehu mesiaca máj obec odstránila osem nelegálnych skládok:

- Partizánska ulica - 1x kontajner - RD Hron
- Partizánska ulica - za Chromekovcami 12 vriec
- Cintorín - za bráničkou - 3 Avie
- Mlynská (za garážami) opakovane
- Škvárové ihrisko
- Odstavné parkovisko 1/66
- Rómska osada 2x kontajner - RD Hron
- Za obcou smerom na Lučatín - 3 Avie

Suma za tento odvoz + ďalšie, ktoré už boli realizované sa premení do zvýšeného poplatku za odvoz PDO pre občanov v roku 2012. Preto si všimajme, čo sa deje okolo nás. Tieto skládky vznikli vyvezením odpadu možno nielen našimi občanmi, ale aj zo susedných obcí. Stačilo by zapamätať si ŠPZ vozidla, meno občana a prísť nahlásiť na obecný úrad do

redakcie LZ. Diskrétnosť je zaručená. Že nechceme byť udavači?

Tak potom sa nečudujme, že na neserióznosť jednotlivcov doplácame všetci.

Budovanie ČOV

Budovanie kanalizácie a ČOV je v štádiu výberu dodávateľa stavby a stavebného dozoru. V prvom kole bolo vybratých 5 firiem, ktoré nám majú poslať cenové ponuky. Firma, ktorá sa umiestnila na 7. mieste napadla verejné obstarávanie, dala podnet na Úrad pre verejné obstarávanie zopakovať výber uchádzačov. Tento úrad jej vyhovel a nariadil firme, ktorá zabezpečuje verejné obstarávanie, aby do 30 dní preskúmala rozhodnutie o výbere uchádzačov. Po tomto termíne by mali vybrané firmy poslať cenové ponuky, takže sa celé verejné obstarávanie predĺži o mesiac.

Predpokladáme, že v mesiaci august by sme už mali poznať dodávateľa stavby kanalizácie a ČOV v našej obci.

Slovenská pošta

PONDELOK	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
UTOROK	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
STREDA	8.00 - 12.00	12.30 - 18.00
ŠTVRTOK	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
PIATOK	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00

INZERCIA

PREDÁM rekonštruovaný dvojizbový byt (3/4 p.) v Slovenskej Ľupči. Bytový dom sa bude zateplovať v r. 2012. Cena 45 000 €
Kontakt: 0918/617 874 - volať po 18.00 hod.

NOVÝ spôsob diagnostiky, liečenia a prevencie
Jedinečná diagnostická a terapeutická technológia na biorezonančnom princípe.

Umožňuje:

- spoľahlivé diagnostikovanie príčin všetkých chorôb,
- následné ničenie pôvodcov chorôb - vírusov, baktérií alebo parazitov,
- poradenstvo zadarmo.

Diagnostika, liečebné terapie - poplatok dobrovoľný.

Pracovisko: Príboj 62

5. poschodie, byt č. 62

Informácie, objednanie, poradenstvo:

0902 299 307

0917 844 030

048/419 77 06

mmnjan@gmail.com

Viete že až viac ako 400 požiarov ročne v SR vzniká kvôli nevhovujúcim kominom ?

Zabezpečujeme kominárske práce:

- predaj nerezových kominových systémov
- čistenie kominov
- revízie kominov
- vložkovanie kominov
- projektovanie kominov
- montáž kominových systémov
- dopojenia kotlov, krbov, sporákov, piecok, kachiel
- teplovzdušné rozvody - Al, nerez hadice
- poradenstvo

**JARNÁ
ZĽAVA 15 %**

Nám. SNP 54, Slovenská Ľupča
0908 744 469, 0918 418 304

akcia platí do 30.6.2011

**Pozývame vás
do kancelárie obchodných zástupcov
Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.**

**Na Troskách 25 - Europa Shopping Center
Banská Bystrica (vedľa vchodu od Fončordy)**

**v pondelok až piatok od 9.00 do 19.00 h
v sobotu od 9.00 do 13.00 h**

Ochotne vám poradíme, ako môžete vy a vaša rodina využiť výhody stavebného sporenia v Prvej stavebnej sporiteľni, a. s.:

- * štátna prémie za rok 2011 až do výšky max. 66,39 € pre dospelých a deti
- * stavebný úver s ročnou úrokovou sadzbou už od 2,9 %
- * stavebný úver do 40 000 € bez skúmania príjmu a bez záložného práva
- * medziúvery so zaujímavou úrokovou sadzbou
- * stavebné sporenie pre deti s extra istotou až do výšky 10 000 €
- * po 6-tich rokoch sporenia možnosť využiť nasporené prostriedky na ľubovoľný účel

Stretnutie si môžete dohodnúť aj na tel. č.: 0904 374 635
- Marta Holéciová, obchodná zástupkyňa PSS, a. s.

Food festival

V dňoch 13. mája až 15. mája 2011 sa uskutočnil v Bratislave na hrade 2. ročník prezentácie **SLOVAK FOOD FESTIVAL**.

Z našej obce sa na prezentácii zúčastnili: Anna Konvičná, Viera Vaníková, Magdaléna Majerová, Pavel Malec. Jednalo sa o ukážku a prezentáciu slovenských výrobkov a jedál, ako aj ukážky výroby. Aj keď program narušil dažď z prezentácie našej obce sme odchádzali spokojní.

<<< AUTO MOTO JARNÁ AKCIA >>>

AUTO
bleeder
AUTO-MOTO DIELY

- KÚP MIN. 4 L MOTOROVÉHO OLEJA A AUTOMATICKY MÁŠ OLEJOVÝ FILTER **ZDARMA***.
- NAKÚP ZA 30 EURO A ZÍSKAŠ OD NÁS VERNOSTNÚ KLUBOVÚ KARTU NA ZĽAVU NA VŠETOK NEAKCIOVÝ TOVAR VO VÝŠKE **11%**.
- KÚP MIN. 2 ks BRZDOVÉ KOTÚČE A SADU PLATNIČIEK K NIM MÁŠ **ZDARMA**.

**JEDNOZNAČNE NAJLEPŠIE CENY
AUTODIELOV PRE VAŠE AUTO**
www.snopko.sk

Nám. SNP 54, Slovenská Ľupča
0918 418 304, 048 418 73 76

* platí len u olejových filtrov do 7 EUR, v prípade vyššej ceny filtra zákazník doplatí rozdiel.
akcia platí do 30.6.2011

Z KULTÚRY

Dovoľujeme si vám oznámiť, že 20. mája 2011 bola udelená Cena Kvet kultúry a umenia BBSK 2011 in memoriam **Mgr. Miroslavovi Baranovi** za dlhoročné aktívne pôsobenie v oblasti folklóru, zachovávanie a propagovanie kultúrnych tradícií Gemera.

5. mája 2011 sa v Štátnej opere v Banskej Bystrici uskutočnil slávnostný večer pri príležitosti 10. výročia úmrtia hudobného skladateľa **Tibora Andrašovana**, lupčianskeho rodáka.

Na slávnostnom podujatí sa zúčastnili starosta Ing. Miroslav Macák, bývalý starosta Ing. Peter Lakomčík s manželkou a ďalší Lupčania

DFS DRATVÁRIK NA REGIONÁLNEJ PREHLIADKE DFS PRE OKRES BANSKÁ BYSTRICA

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici pripravilo v sobotu 9. apríla 2011 súťažnú prehliadku detských folklórnych súborov - **DETSKÝ FOLKLÓRNY FESTIVAL v KD Selce** pre okres Banská Bystrica.

Cieľom tohto podujatia bolo podporiť rozvoj detských folklórnych súborov, zvyšovať ich umeleckú úroveň, popularizovať výchovu ľudovým umením a poukazovať na jej význam v komplexnej výchove. Viest vedúcich detských folklórnych súborov a prostredníctvom ich práce i členov k hlbšiemu poznaniu ľudových tradícií. Poukazovať na nadväznosť výchovy a tvorby me-

dzi detskými a mládežníckymi súbormi, na životnosť a vývojaschopnosť detskej tvorby a tým aj jej význam a miesto v národnej kultúre.

DFS Dratvárik sa na súťažnej prehliadke predstavil s dvomi tanečnými choreografiami: Tance z Važca (tancovala stredná zložka súboru) a Raslavická polka (tancovala najstaršia zložka súboru). Za obe choreografie a ich predvedenie získal náš súbor strieborné pásmo. Tešíme sa tomuto úspechu a veríme, že aj naďalej budeme pokračovať v úspešnej reprezentácii súboru i obce.

Janka Križová

DEN MATIEK

*Mamka moja, ty si zlatá
Poviem ti to hneď
Že najlepšiu mamičku mám
Už vie celý svet*

Dieťa potrebuje v každom veku matku a rodinu, ktorá má pevnú štruktúru, kde nájde pokoj, lásku, pocit bezpečia a potešenia zo spoločne stráveného času. Taký pocit potešenia deti prežili pri oslave Dňa matiek. V každej triede sa deti na túto oslavu pripravili, triedu vyzdobili, urobili darček a dôkladne nacvičili program. Keď nastal ten deň a v trie-

dach sa zišli mamy a staré mamy, deti ich milo prekvapili básničkami, pesničkami, scénkami. Na tvárach vyvolali slzy dojatia a úsmev šťastia. Spomenuli sme si aj na staré mamy v Domove dôchodcov, z našej návštevy sa veľmi potešili. Rozveselili sme ich pesničkami, slová vďaky, lásky a úcty odzneli v básničkách a jednou z nich je:

*... a ktože je, kto je na vine,
že sa chvejú ruky mamine?
To sú ale smiešne otázky!
Tie ruky sa chvejú od lásky.*

Učiteľky MŠ

Obdobie štepenia a očkovania broskýň

Podpníky pre štepenie a očkovanie môžu byť aj slivkové, najlepšia je Hamanova slivka, lebo má mäkké drevo a na tomto sa dobre ujímajú štepené aj očkované vrúbky. Podpníky štepíme od 1. marca až do konca apríla. Očkujeme s drevnatým štítkom na miazgu, od prvého mája na bdiace očko. Od júla do 12. septembra očkujeme na miazgu na spiace očko bez drevnateho štítku. Na toto očkovanie berieme očká už z tohtoročných dobre vyzretých letorastov. Môžeme štepiť vo výške 100 až 120 cm (v našich podmienkach bývajú časté prízemné mrazy), podpníky musia byť zasadené pred rokom, aby boli dobre zakorenené.

Broskyne štepíme takto: na podpníku urobíme pozdĺžny rez v takej šírke, aký hrubý je vrúbeľ, v dĺžke 6 cm. Naproti rezu podpníka musí byť rastový púčik aj na vrúbli, rezy sa musia navzájom prekrývať. Oviažeme páskou z PVC v hustých závitoch, očká na vrúbli a podpníku musia ostať voľné a neporušené. Štepenie robíme na kopoláciu s protijazýčkom, vrúbeľ tak má dobrú stabilitu pri uväzovaní. Štepenie broskýň sa ujímajú dlho.

Tvarovanie hrušiek a jabloní

Zákrpková forma takýchto odrôd je výhodou pre agrotechnické úkony a dobrý obrast rodivého dreva na hlavných kostrových konároch príslušného tvaru.

Plodonosný obrast musí me pestovať cieľavedome od mladého stromčeka

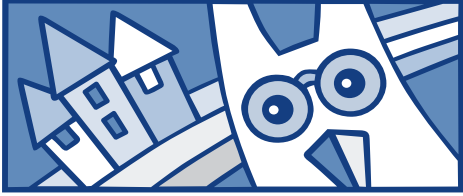
Radíme záhradkárom

hneď po vysadení a pokračujeme po celý jeho vek. Dôležitý ja najmä detailný letný rez. Nový výhonok, ktorý vyrastá z terminálneho očka a predlžuje kostrový konár počas vegetácie, nerežeme, len posledný púčik odstrihneme koncom augusta. Všetky bočné výhonky v lete skraccujeme. V našich podmienkach začíname už v júni a v júli, končíme na konci augusta. Pokračujeme počas celej vegetácie, kým sa prírastky nezastavia, čo býva koncom augusta. Vtedy stromčeky v podstate končia diferenciu kvetných púčikov. Konečný detailný rez plodonosného obrastu robíme v septembri, ešte počas vegetácie. Všetky zahusťujúce výhonky skrátíme na 3 až 4 očka.

V ovocinárskej praxi sa často stretávame s tým, že zákrpkové stromčeky bujne rastú a neprinášajú úrodu. Príčin môže byť viac: nesprávny predjarný rez, prehnojenie dusíkom, naštepená bujne rastúca odroda.

Záhradkárom, ktorí použijú moje rady, prajem veľa úspechov.

Martin Mazúch

ZÁKLADNÁ ŠKOLA SAMA CAMBELA

DAROVANIE KRVI V NAŠEJ OBCI

12. mája 2011 naša Základná škola Sama Cambela, Materské centrum Klúčik a Slovenský červený kríž v Slovenskej Lupči zorganizovali bezpríspevkové darovanie krvi.

Vzhľadom na to, že sa to konalo prvýkrát a počet dobrovoľných darcov bol len 19, členovia mobilnej transfúznej stanice z Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici boli nadmieru spokojní. Z celkového počtu darovali krv štrnásť obyvatelia Slovenskej Lupče aj zamestnanci školy. Atmosféra pri odbere bola príjemná a chod školy darovanie vôbec nenarušilo. Všetkým dobrovoľníkom zo srdca ďakujeme a veríme, že sa opäť niekedy stretne, aby sme týmto hrdinským činom nezištne pomohli ľuďom, ktorí to budú potrebovať.

POZVÁNKA

Sme úspešní, **požívame vás všetkých a budeme sa spolu radovať.**

Všetkých, ktorí sa zaujímajú o úspechy žiakov našej školy v školských aj v mimoškolských aktivitách, požívame na vyhodnotenie úspešných žiakov v školských, regionálnych, krajských, ba aj celoslovenských kolách, ktoré bude 27. júna 2011 o 16.00 hod. v Miestnom kultúrnom stredisku Slovenská Lupča.

Žiaci budú odmeňovaní Rodičovskou radou pri ZŠ Sama Cambela Slovenská Lupča na návrhy členov MZ a PK pri ZŠ.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ SESTIER

18. mája 2011 sme, ako už po niekoľko rokov, znovu boli pozdravíť zdravotné sestry v Rooseveltovej nemocnici kultúrnym programom pri príležitosti Dňa sestier. Kým predchádzajúce roky sme prednášali básne a slogany s témou zdravie, tentoraz okrem básne o zdraví sme sa predstavili ukážkami poézie a prózy, s ktorými sme reprezentovali školu v obvodných a regionálnych kolách. Nechýbali ani piesne. Zo školy sme odchádzali s pani učiteľkou Flaškovou a s dobrým pocitom, že sme ten deň pobudli v škole necelé dve vyučovacie hodiny. V miestnych potravinách sme si kúpili niečo pod zub a naša misia žiakov - Mišky Štefanovie, Terky Šustekovej, Sisa Roštára, Karin Klimentovej, Kiky Vajdovej a Diany Virágovej - sa mohla začať. Vieme, že práca zdravotných sestier je náročná, takže sme museli aj určitý čas čakať, kým sa všetci v aule usadili. Po pár príhovoroch a oceňovaní sestier sme stretnutie pozdravili my. Myslíme si, že sa nám program vydaril. Za vystúpenie sme boli odmenení čokoládou a malinovou, no hlavne potleskom v sále, dokonca i osobnou pochvalou a poďakovaním niekoľkých sestier von pred nemocnicou. Bol to príjemný deň, ktorý nám priniesol novú skúsenosť, že práca zdravotnej sestry je veľmi ťažká a nevyhnutná.

Spracovali Karin a Diana

REGIONÁLNA VÝCHOVA V ŠKOLE

21. storočie je storočím kybernetiky, počítačov a mobilov. Dnes ich poznáme ako miniatúrne elektronické pomôcky pre každodenný život vo všetkých oblastiach. Ich podstatou sú novodobé technológie, polovodičové prvky, ktoré umožňujú ich miniaturizáciu.

Nebolo to vždy tak. Pred 65 rokmi bol zostrojený prvý počítač, ktorý by nám skôr pripadal ako strojoňa. Zaberal celú miestnosť a pra-

coval pomaly. Obsluhovalo ho naraz niekoľko ľudí, ktorí okolo neho chodili na bicykli. Po zadaní úlohy poskytol výsledok až o niekoľko dní.

Všetky tieto a podobné informácie z oblasti kybernetiky a počítačov nám v rámci regionálnej výchovy poskytol Prof. Ing. Ivan Plander, DrSc.

Napriek tomu, že sa narodil na Myjave, hlási sa hrdo k Slovenskej Lupči. Mali by sme ho všetci poznať, pretože práve svojou prácou zviditeľnil našu obec. Je tvorcom prvého slovenského analógového počítača RP 16. Špecializoval sa na vývoj a programovanie elektronických analógových počítačov, publikoval 10 kníh a monografií, z toho 5 vo svetových jazykoch a vyše 130 vedeckých prác vo vedeckých časopisoch a zborníkoch. Bol pozvaným prednášateľom na mnohých domácich a zahraničných konferenciách. Bol iniciátorom vytvorenia medzinárodného bázeňového laboratória pre umelú inteligenciu na pôde SAV. Pedagogicky pôsobil na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Je držiteľom mnohých domácich a zahraničných ocenení. Aj napriek pokročilému veku dodnes prednáša na Trenčianskej univerzite a venuje sa výskumu v oblasti paralelných počítačových architektúr.

Aj keď sa pán Plander narodil oveľa skôr ako my, rozprával sa s nami, akoby bol jedným z nás. Odpovedal nám na naše všetečné otázky. Dozvedeli sme sa, že za jeho úspechom stojí odhodlanie, vytrvalosť, cieľavedomosť a ochota stále sa učiť. Tu sa nás snažil motivovať k tomu, aby sme vedeli na počítači nielen „klikáť“, ale nájsť zmysel a podstatu počítačovej vedy. Veď pri zrode každej počítačovej hry stoja vedomosti a poznatky z programovania.

Myslím si, že ne jeden z nás si pri práci s počítačom spomenie na tohto zaujímavého človeka a jeho podnetné myšlienky.

Pán Plander, ďakujeme Vám za Váš čas a príjemné chvíle vo Vašej spoločnosti. Želáme Vám veľa zdravia do ďalších dní a ešte veľa tvorivých nápadov.

Ďakujeme i pani Ing. Marte Planderovej, sestre pána Plandera, za spoluprácu pri organizovaní stretnutia.

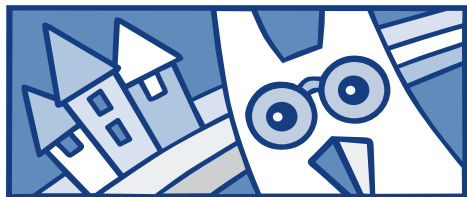
Palka Samášová a učiteľia regionálnej výchovy

PRVÁCI NA NÁVŠTEVE V MŠ

5. 4. 2011 dostali naši prváci pozvanie od svojich bývalých pani učiteliek zo škôlky do MŠ na spoločnú tvorbu veľkonočných ozdôb. Do MŠ sa naše deti z 1. A a z 1. B veľmi tešili, pretože okrem prípravy veľkonočných vajčiek, ikeban a obrázkov mali možnosť opäť sa stretnúť so svojimi mladšími kamarátmi, pohrať sa s nimi a v neposlednom rade porozprávať im, ako to v škole vyzerá. Ich práca v škole najviac zaujímala pani učiteľky z MŠ, aké pokroky spravili, ktoré predmety sa im najviac páčia a čo im najviac z MŠ chýba. Naši prváčikovia sa do sýtosti vyrozprávali, pohrali a potom ako „veľkí“ žiaci uznali, že povinnosť je povinnosť, poupratovali hračky, rozlúčili sa s pani učiteľkami, s kamarátmi a vrátili sme sa naspäť do školy dopísať písmenká a vypočítať príklady.

Aj týmto spôsobom by sme sa chceli pani učiteľkám z MŠ poďakovať za skvelú akciu a veríme, že nabudúce ich my privítame v škole.

Janka Križová

ZÁKLADNÁ ŠKOLA SAMA CAMBELA

RYTMUS MLADÝCH 2011

4. 5. 2011 sa v ZŠ s MŠ Nemecká uskutočnila regionálna súťaž v modernom tanci a tanečnom aerobiku pod názvom Rytmus mladých. V tomto roku sa konal jubilejný X. ročník tejto súťaže, pričom ZŠ Sama Cambela v ňom mala bohaté zastúpenie. Tak ako minulý rok aj teraz si naši žiaci zmerali svoje sily s tanečníkmi z iných škôl. Dosiahli sme krásne výsledky: v kategórii jednotlivcov Lucka Kubečková obsadila 1. miesto, v aerobiku - II. stupeň sme získali 1. miesto s dievčatami, ktoré nacvičovali pod vedením pani Salajovej a tiež 1. miesto v kategórii Moderný tanec - I. stupeň žiačky pod vedením pani učiteľky Martiny Blaškovej boli ocenené 1. miestom a 1. miesto získal aj Moderný tanec - II. stupeň, ktorý nacvičili sami žiaci. Okrem skupiny detí, ktoré súťažili za školu, som do súťaže prihlásila aj dievčatá, ktoré pravidelne navštevujú tanečný krúžok Zumba (pod Školským strediskom záujmovej činnosti), kde si počas roka nacvičili viac ako 10 choreografií moderného tanca. Súťažnú cho-

reografiu na pesničku Poker face od Lady Gaga im pomohla upraviť i Vika Koprďová a po náročných tréningoch sme sa dočkali ocenenia. Choreografia bola prihlásená do 1. kategórie (žiaci 1. stupňa) v časti tanečný aerobik. V tejto kategórii sa umiestnila na krásnom 1. mieste.

Blahoželám dievčatám a verím, že láska k tancu v akejkoľvek podobe im bude vlastná aj naďalej.

Janka Krížová

VÝZVA

Základná škola Sama Cambela Slovenská Lupča sa v priebehu júna zapojí do pilotnej etapy súťaže v zbere starých a nefunkčných mobilných telefónov. Prosíme vás, aby ste mobily, ktoré už nepoužívate, priniesli do školy alebo odovzdali ktorémukoľvek zo školopovinných detí vo vašom okolí. Prispějete tak k skvalitneniu životného prostredia nás všetkých.

Mária Kornélia KROPILÁKOVÁ rodená Kaliská, narodená 12. januára 1914 v Slovenskej Lupči. Otec Ján, matka Jozefína rod. Boboková.

Po ukončení univerzitných štúdií vyučovala matematiku na gymnáziách v Dolnom Kubíne, v Ružomberku a v Banskej Bystrici. Od roku 1951 učila v Bratislave na JSŠ Jilemnického a od roku 1960 až do dôchodku v roku 1982 na SVŠ Novohradská, z ktorej v roku 1969 vzniklo Gymnázium Juraja Hronca. Medzi jej najvzácnejšie vlastnosti patrila láska ku svojim žiakom, chuť do života a najmä prenikavý um. Bola náročná, ale aj zhovievavá, dokázala svojich žiakov doviesť až k zlatým medailám z Medzinárodnej matematickej olympiády. Bola suverénom vo svojom povolani. Tí, ktorí mali to šťastie, že s ňou dlhšie

spolu učili, ju stále nevdok napodobňovali. Bola náročná najmä k sebe. Až do konca svojho učiteľského pôsobenia sa stále vzdelávala. V rokoch 1973-1975 zastávala funkciu podpredsedu pobočky Jednoty slovenských matematikov a fyzikov v Bratislave a v rokoch 1975-1979 podpredsedu Matematickej sekcie JSMF. Za svoju prácu dostala v živote viacero uznani, pedagogických vyznamenani, čestné členstvo v JSMF aj titul Zaslúžilá učiteľka. Zomrela 24. januára 1992 v Bratislave.

Zdroj: Encyklopédia slovenských žien, SNK Martin 2003.

Spracoval: JUDr. Ján Kováčik

Významní rodáci

Lupčianske záhady č. 3

V čísle 3-4 LZ bola zo strany obecného úradu uverejnená úradná výzva pre majiteľov psov na dodržovanie príslušného zákona a VZN obce. Z uvedeného je zrejmé, že obec nie je spokojná so stavom, aký v obci Slovenská Lupča v skutočnosti je. Sám sa už dlhšie obdobie zaoberám týmto problémom a žiaľ, ani štúdiom odbornej literatúry som sa nedozvedel, čo spôsobuje premenu spravidla poriadkumilovného človeka na arogantného, nadradeného porušovateľa zákonnej úpravy spolužitia, len čo sa stane majiteľom psa. Tým, že sa stane majiteľom psa, stáva sa niečím viac?

Niečo ako nadčlovek, ktorému ostatní spoluobčania môžu byť ukradení? Môžu sa správať ako ľudia, ktorí majú právo stresovať najmä deti, keď voľne vypustia svojich miláčikov do ulíc a pritom bohorovne odpovedajú, že ich miláčik nikomu neublíži. Kde napr. zaradiť jednu občianku bývajúcu v 45 bytovke, ktorá suverénne dovedie svojho miláčika pod okná lesáckej bytovky na ul. Za nožiarňou, kde sa psík vyčistí a ona akoby nič, držiac psika na vödzke, si potom miláčika odvedie domov. Alebo ako sa dívať na majiteľov psov, ktorí sú aj majiteľmi dvorov a záhrad, ale svojich psov chodia vončiť na verejné priestranstvá. Tieto môžu byť znečistené, ale ich trávnicek doma nie. Alebo napr. poznám jednu občianku, ktorá bola v minulosti strašne alergická na to, keď na ulici videla pohodený obal z keksu a pod. Prednedávnom sa stala majiteľkou psa a naraz aká veľká premena, už nie je alergická na žiadnu nečistotu, najmä nie na exkrementy jej psika. Takýchto príkladov by sa dalo napísať celý hrubý román.

Záhadou je, čo vlastne spôsobuje také negatívne správanie majiteľov psov na verejnosti? Žeby nejaký bacil, ktorého nositeľom je pes? Kto vysvetlí túto záhadu? Dúfam, že niektorý odborný majiteľ psa (aspoň jeden) to vysvetlí spoluobčanom na stránkach týchto novín.

Zároveň by som chcel ubezpečiť spoluobčanov, že nie som nepriateľ zvierat, zvlášť psov. Tieto za skutky ich majiteľov nie sú zodpovedné, ale celý problém ich negatívneho vnímania spôsobujú ich majitelia ľudia. A jedna dobrá správa. Viete, že v Slovenskej Lupči je jedna dáma, ktorá na prechádzke so svojim psom má aj igelitové vrečko, do ktorého poklad svojho miláčika vezme a odnesie ho so sebou. Neuveriteľné!

Lenže takéto písanie asi veľa vody nenamúti. To by sa musel samotný obecný úrad inak k problému postaviť. Napr. na začiatok by bolo vhodné zverejniť, koľko majiteľov psov bolo riešených v rámci právomoci obce za porušenie VZN č. 1/2004 a aké účinné opatrenia v praxi uplatní na dodržiavanie tohto VZN. Inak sa môže stať, že naša obec sa stane terčom posmechu návštevníkov obce a názov obce sa môže zmeniť s prepáčením na Zasaratú Lupču.

Celkom na záver: Predstavte si, na Partizánskej ulici sa diali veci nevidané. Priestor v objekte súp. číslo 334 bol už čiastočne vyčistený, ale ešte stále to nie je obraz dobrého hospodára.

Lovec záhad

V týchto dňoch sa krásneho životného jubilea dožil náš spoluobčan pán Július Filo. Všetci mu srdečne blahozeláme.

V MESIACI MÁJ SA VÝZNAMNÝCH ŽIVOTNÝCH JUBILEÍ DOŽILI:

Anna Bullová
Marta Dvoranová
Judita Hlaváčová
Zuzana Svetlíková
Ivan Kulfas

Správa o činnosti dobrovoľného hasičského zboru za rok 2010

5. februára 2011 sa uskutočnila výročná členská schôdza DHZ, na ktorej bola hodnotená práca za rok 2010. DHZ má 60 členov, z toho 16 žien a 12 mladých hasičov. Činnosť organizácie sa riadila podľa schváleného plánu práce na rok 2010.

Orgány obce zabezpečujú plnenie povinností vyplývajúcich pre nich zo zákona o ochrane pred požiarmi a predpisov vydaných na jeho základe, z iných predpisov upravujúcich povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi a všeobecne záväzného nariadenia obce na úseku ochrany pred požiarmi. Zabezpečovanie úloh na úseku ochrany pred požiarmi je neoddeliteľnou súčasťou riadiacej, hospodárskej alebo inej základnej činnosti. Obec plní svoje úlohy na úseku ochrany pred požiarmi v podmienkach bezprostredného styku s obyvateľmi aj s dobrovoľným hasičským zborom obce pri zabezpečovaní vykonávania preventívnych protipožiarnej kontroly, preventívno-výchovnom pôsobení, ale aj pri odbornej príprave členov obecného hasičského zboru.

Našou úlohou je zhodnotiť dosiahnuté výsledky v činnosti DHZ za uplynulé obdobie a na základe rozboru práce prijať opatrenia na skvalitnenie a prehĺbenie výchovnej, preventívnej a represívnej činnosti a ďalších úloh vyplývajúcich z nariadení orgánov vyšších stupňov.

Brigádnická činnosť

Bola zameraná na úpravu okolia požiarnej zbrojnice, požiarneho náradia, výstroja a výzbroje.

Pomoc pri úprave ľadu na školskom dvore (7. 1. - 11. 1. 2010)	66 hod.
Upratovanie HZ a uloženie požiarneho náradia	73 hod.
Oprava požiarnej striekačky PPS 12 a PS 8	32 hod.
Polievanie trávnikov	48 hod.
Umývanie cesty, príprava na Turičny jarmok, asistenčné protipožiarne hliadky na Turičnom jarmoku	26 hod.
Pomoc ZŠ pri realizácii Vianočných trhov	30 hod.
Pomoc občanom pri čerpaní vody zo zatopených suterénov	166 hod.
Pomoc občanom pre pretláčanie kanálov	66 hod.
Čerpanie vody zo zatopených priestorov v Lupčianskej ulici	58 hod.
Umývanie zatopenej tržnice	62 hod.
Oprava nádrže na T 148	112 hod.
Príprava inventarizácie	8 hod.
Rôzne iné činnosti, ktoré bolo treba riešiť v rámci obce alebo zabezpečenia požiarnej ochrany	92 hod.
Spolu celkove odpracovaných brigádnických hodín	995 hod.

Iná činnosť:

Nácvik mladých požiarnikov	98 hod.
Nácvik PD na športovú súťaž mužov	52 hod.
Spolu	150 hod.

Športová činnosť

Naši členovia, ktorí sú zaradení v požiarnych družstvách, sa počas celého výcvikového roka nezapájali do rôznych požiarnych súťaží ako po iné roky.

Najviditeľnejšou činnosťou sú previerky pripravenosti PD, ktoré spoľahlivo preverujú pripravenosť strojov a ľudí, sú súčasťou trvalej údržby strojov, náradia so zameraním na kondičnú a psychickú

zdatnosť súťažiacich, ktorá je potrebná najmä pri zásahoch v prípade požiarov. V roku 2010 sa naše súťažné požiarné družstvo zúčastnilo na tejto previerke, ktorá sa uskutočnila 13. 6. v Dúbravici. Už tradične sa zúčastňujeme v rámci dobrých susedských vzťahov na usporiadanej súťaži hasičských družstiev o Pohár primátora v Šalkovej, ktorá sa uskutočnila 10. 7. 2010. Zúčastnili sme sa aj na nočnom cvičení hasičských družstiev v Šalkovej. Dňa 26. 6. 2010 sa naše PD mužov zúčastnilo na súťaži v rámci družobných vzťahov pri príležitosti osláv 130. výročia založenia DHZ v Partizánskej Lupči. Aj z tohto prehľadu športových súťaží, ktoré sme absolvovali v roku 2010, je vidieť, že sa nám nepodarilo absolvovať toľko akcií ako po minulé roky.

Práca s mládežou:

Práca s mládežou patrí medzi dôležité úlohy v činnosti každej organizácie. Má dlhodobé tradície a patrí medzi tie oblasti, kde sa oplatí pracovať s mladými ľuďmi, ono sa to vráti v podobe našich nástupcov a pokračovateľov.

Môžeme konštatovať, že sa nám podarilo spoločne so základnou školou založiť hasičský krúžok Mladých požiarnikov. Zúčastnili sme sa 29. 5. 2010 na súťaži Mladých požiarnikov v Lučatíne, kde sme obsadili 4. miesto. V rámci osláv založenia DHZ družobnej obce v Partizánskej Lupči naši mladí požiarnici obsadili 1. miesto. Naši mladí požiarnici sa zúčastnili 10. 7. 2010 v Šalkovej, kde obsadili 3. miesto, 31. 7. 2010 vo Vikanovej. Tieto dosiahnuté výsledky ich povzbudili a oni pokračovali v nácviku. V jesennom kole hry PLAMEN, ktoré sa uskutočnilo 25. 9. 2010 v Brusne, sa umiestnili veľmi dobre, lebo obhájili 1. miesto z roku 2009. Pre spretrenie a za vynaložené úsilie, ako aj ocenenie úspechov sme im pripravili mikulášske posedenie s občerstvením. Dúfam, že tento elán im zostane aj pre budúce obdobie.

Preventívna činnosť

Obce ako samosprávne samostatné územné celky podľa zákona SNR č. 369/1990Zb. o Obecnom zriadení v znení jeho neskorších predpisov a zákona SNR č. 314/2001 Z. z. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov plnia úlohy v oblasti požiarnej ochrany uvedené v § 29 zákona o požiarnej ochrane a to:

- vykonávajú preventívne požiarné kontroly
- zabezpečujú odbornú prípravu svojich jednotiek požiarnej ochrany a požiarnych hliadok
- vypracovávajú určenú dokumentáciu požiarnej ochrany obcí
- vykonávajú preventívne výchovnú činnosť

Preventívne požiarné kontroly sú dôležitým prostriedkom na presadenie a skvalitnenie požiarnej ochrany, preto je ich treba chápať ako zásadnú a neoddeliteľnú súčasť systému požiarnej ochrany.

Účelom preventívnych požiarnych kontrol je previerka dodržiavania povinností stanovených predpismi o požiarnej ochrane. Obec vytvára na vykonanie preventívnych požiarnych kontrol kontrolné skupiny. Do týchto skupín zaraďuje členov obecného hasičského zboru a členov dobrovoľnej požiarnej ochrany. Kontrolné skupiny sú vo svojej podstate pracovné a pomocné orgány pre úsek požiarnej ochrany.

Naša organizácia pravidelne na návrh výboru doporučila obecnému úradu menný zoznam kontrolných skupín, ktoré vykonávali preventívne prehliadky vybraných rodinných domov a prevádzok, ktoré sídlia v obci. Tieto skupiny boli vopred inštruované ako si počínať pri kontrolách, na čo sa majú zamerať a ako reagovať na prípadné závady, ktoré môžu ohrozovať požiarne bezpečnostné prepisy. Závady, ktoré boli zistené, boli postúpené na riešenie obecnému zastupiteľstvu.

Pre budúce obdobie bude spracovaný aktuálny zoznam fyzických a právnických osôb pre vykonanie preventívnych protipožiarnych kontrol, ktoré budú vykonané v priebehu roka 2011.

V roku 2010 boli odvysielané relácie v miestnom rozhlase a to ku ochrane lesov, jarné upratovanie, vypaľovanie suchej trávy, zimné vykurovacie obdobie. Tieto relácie boli uverejnené aj Lupčianskych zvestiach.

Priame zásahy – požiare a pomoc občanom

Za hodnotené obdobie sme sa podieľali na likvidácii 3 požiarov, pri ktorých sme zasahovali:

18. 3. 2010 – požiar suchej trávy pri Hrone

20. 3. 2010 – požiar suchej trávy pri železničnej trati,

18. 8. 2010 – požiar traktora v Lučatíne (RD Hron)

Pri čerpaní vody a pretláčaní kanálov sme pomáhali našim občanom:

4. 1. 2010 pán Kmeť v Záhradnej ul.

21. 3.-24. 3. 2010 čerpanie vody zo zatopenej lokality na Mlynčoku – stanový tábor

1. 4. 2010 a 29. 12. 2010 12 bj. na ul. 1. mája 16

9. 4. 2010 pán Vančo na Lichardovej ul. a RD Hron na Selách

20. 12. 2010 pán Pustaj na Nám. SNP

30. 12. 2010 pomoc RD Hron – dodanie vody pre dobytok, nakoľko im zamrzla v objekte voda

Nakoľko v mesiaci júl 2010 boli horúčavy a firma Fermas potrebovala pre výrobu vodu, zapožičali sme im 10 hadíc B, aby mohli zabezpečiť výrobu, hadice po mesiaci vrátili.

Pomoc obyvateľom pri záplavách:

16. 8. 2010 po výdatných dažďoch došlo k zaplaveniu Lupčianskej ulice, kde boli zaplavené domy a činžiak v súvislosti s Taráskou, kde sa naši členovia podieľali na čerpaní vody z týchto zaplavených domov. V súvislosti so záplavami sme boli 3-krát čistiť nános na tržnici.

V závere k prednesenej správe o činnosti DHZ za rok 2010 mi dovoľte poďakovať sa všetkým funkcionárom a členom DHZ za prácu v oblasti výcviku a školenia, preventívnej činnosti a kultúrno-spoločenských podujatiach.

Záverom by som sa chcel poďakovať obecnému úradu za pomoc pri zabezpečovaní chodu nášho zboru, sponzorom, ktorí nám poskytli nezištnú pomoc, firme CONFAL, že aj v čase hospodárskej krízy nám poskytli finančnú pomoc. Taktiež by som sa chcel poďakovať dlhoročnému sponzorovi p. Petrovi Moravčíkovi, firma OTTAVA, ktorý nám zabezpečuje každoročne naše hasičské kalendáre, ktoré sa dostávajú k vám. Chcem sa taktiež poďakovať výboru DHZ aj všetkým členom DHZ. Na ďalšie volebné obdobie prajem veľa zdravia, elánu, spokojnosť a porozumenie v rodine a chuť pre nastávajúcu prácu v našej organizácii v roku 2011.

Ján Chriaštel' – veliteľ DHZ

Dňa 16. 6. 2011 si pripomenieme 20. výročie úmrtia našej milovanej mamy, starej mamy a sestry **JOLANY LAKOMČIKOVEJ** rodenej **BUKOVČANOVEJ**.

Za tichú spomienku ďakujú a s láskou spomínajú dcéry Vierka, Martuška, Jolka s rodinami a sestra Adelka.

*Čas plynie ako tichej rieky prúd,
kto Ťa mal rád nemôže zabudnúť.*

Dňa 22. 6. 2011 si pripomenieme 5. výročie úmrtia nášho drahého otca **JÁNA VANČU**.

Kto ste ho poznali venujte mu tichú modlitbu a spomienku.

S láskou smútiaca rodina

*Odišlo srdce, ktoré milovalo,
odišli ruky, ktoré pracovali.
Odišiel si nám do neznámej diali
pre Tvoju dobrotu a lásku veríme,
že si v nebeskom raji.*

Dňa 18. 6. 2011 uplynie rok, čo sme sa so slzou v oku a hlbokým žiaľom v srdci navždy rozlúčili s našim milovaným manželom, otcom, starým otcom **ONDREJOM DOBROTOM**.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou spomína manželka Anna,
synovia Ondrej, Peter a Pavol s rodinami.

V MESIACI MÁJ NÁS OPUSTILI:

Magdaléna Miklošová
vo veku nedožitých 84 rokov

Antónia Javorková
vo veku nedožitých 87 rokov

Ludvik Svetlík
vo veku nedožitých 88 rokov

Daniel Perašín
vo veku 65 rokov

POĎAKOVANIE

Pri vstupe do našej obce z Banskej Bystrice nás na Zábreží víta kríž. Počasie, životné prostredie a hlavne čas sa podpísali na jeho vzhľade. Konečne sa dočkal patričnej pozornosti a na konci mája sa zaskvel v plnej kráske.

Naše poďakovanie patrí pánu Masnému, ktorý sa dobrovoľne podujal tento symbol ošetriť. Obecný úrad poskytol potrebné financie na nákup materiálu.

Ďakujeme veľmi pekne, pán Masný.

E. D.

LUPČIANSKA HISTÓRIA

LUPČIANSKA ULICA

História Lupčianskej ulice je taká stará ako samotná obec. Na

územi tejto ulice sa v 13.-17. storočí nachádzal prvý kostol blahoslavennej panny Márie, ako aj kláštor a Evanjelické lýceum. Prvý oficiálny názov tejto časti Lupče je zaznamenaný ako ULIČKA. V 17. storočí nastali rozpory medzi Lupčou a Kráľovskou komorou, keď komora nútila Lupčanov zväzať drevo a vykonávať práce, od ktorých boli oslobodení. Túto nespokojnosť využila Kráľovská komora a aj Banský erár na to, aby sa obyvatelia Uličky odtrhli od Lupče a vytvorili samostatnú obec. Prvá písomná zmienka o samostatnej obci ULIČKA je z 1. 1. 1663 keď urbár uvádza, že v Uličke je 6 celých usadlostí.

Z nositeľov mien v týchto usadlostiach sa do dnešnej doby zachoval len priezvisko TOMÁŠIK.

Mimo týchto usadlostí tam bývalo ešte 11 želiarskych rodín, celkom asi 100 ľudí. Obyvatelia obce sa spravidla živili službami pre Lupčiansky hrad, spomína sa to aj v súpise hradného majetku z r. 1678, podľa ktorého žili v obci Ulička kráľovi služobníci povinní pracovať na hrade.

Vzťahy medzi mestečkom Lupča a obcou Ulička, neskôr Panská Ulica, sa vyostrili najmä v rokoch 1880-1885, kedy Kráľovská komora podporovala túto obec a Lupči boli odobraté pozemky a lesy ako Dúbrava, Horný Istebník, Ďaňaca a ďalšie mestské pasienky a zapísané do grundbuchu obce Panská Ulica. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že chotár tejto obce sa volal aj Donciou. Toto pomenovanie vzniklo ako pamiatka na činnosť župana DONČA, ktorý bol aj v miestnom kostole pochovaný. Takýto názov sa spomína v súvislosti s existenciou papierne a mlyna, neskôr aj píly a elektrárne.

Obec mala v tomto období aj názov Panská Ulica a začína sa objavovať názov Lupčianska Ulica. Napr. zápis Mestského magistrátu Lupče v r. 1850 uvádza Lupčiansku Ulicu a táto sa vyskytuje stále

až do roku 1943. Názov obce Lupčianska Ulica možno považovať za raritu, pretože v názve nemala na Slovensku slovo ulica žiadna obec.

Prvá písomná zmienka o pripojení obce Lupčianska Ulica k Slovenskej Lupči je zo dňa 1. 5. 1905. Ako dôvod je uvádzané, že obec nemá dostatok prostriedkov na znášanie povinností obce. Podobná správa je aj v zápise z 2. 4. 1908. V roku 1910 mala Lupčianska Ulica 231 obyvateľov, 43 domov, z toho 24 drevených. V prvej polovici 20. storočia sa v hovorovej reči užíval aj názov Pod Ulicou alebo Podulica. Tento názov sa bežne používa ešte aj dnes.

Ďalšie rokovania o spojení obcí sa uskutočnili v rokoch 1922, 1928, 1933 a 1936 z dôvodov ako to už bolo uvedené, že obec bola chudobná a nemala prostriedky na prevádzkovanie obecných inštitúcií. Vôbec nebola napr. schopná zriadiť vlastnú školu. So zlúčením však nesúhlasili bohatí mešťania a remeselníci v Slovenskej Lupči. Proti zlúčeniu nemali výhrady ale okresné a krajinské inštitúcie. Vláda Slovenského štátu však prijala rozhodnutie o zlúčení obcí až 14. 5. 1943 s účinnosťou od 1. 1. 1944. Dňom 3. 1. 1944 obec Lupčianska Ulica prestala prakticky existovať, posledným richtárom obce bol obuvnícky majster Jozef Pečko.

Po druhej svetovej vojne ulica prešla viacerými zmenami. Bol regulovaný a preložený potok Lupčica, ktorý do tej doby často zapríčinoval povodne, bola vybudovaná nová cesta a chodníky. Taktiež skoro všetky drevenice boli nahradené novými rodinnými domami ako aj bytovkami.

Žiaľ, aj táto ulica patrí medzi tie, ktoré nenavštevujú naši vysoko aktívni aktivační pracovníci, aby ukázali obyvateľom ako sa čistia ulice.

Zdroj: H. Oravský, Slovenská Lupča, Osveta 1990

Spracoval: JUDr. Ján Kováčik

Ulica ZA ĎAŇACOU

Slovo ĎAŇACA je pre niektorých ľudí exotické, pre niektorých aj ťažko

zrozumiteľné, ale veľa ľudí nevie, že toto slovo znamená časť územia v Slovenskej Lupči. Pôvod názvu treba hľadať v 14. storočí, keď v Lupči pôsobil zvolenský župan DONČ Dominikovič. Tomuto dal v roku 1323 pápež Ján XXII. povolenie voliť si spovedníka a aj dať sa pochovať v chráme blahoslavennej panny Márie v Lupči. Tento chrám sa nachádzal pri potoku Lupčica, kde bol vybudovaný aj kláštor, o rozvoj ktorého sa Donč zaslúžil. Územie po ľavej strane Lupčice sa potom nazývalo aj Donciou na pamiatku Donča a po pravej strane časť územia Ďaňaca taktiež na počesť župana Donča. Pravdivosť tohto tvrdenia ako aj súvislosť názvu nikto v dostupnej literatúre nevysvetlil.

Prvá písomná zmienka o území Ďaňaca sa nachádza v liste kráľa Leopolda v roku 1688, ktorým oslobodzuje Lupčanov od poddanských prác na hrade a okrem iných aj pri oprave oplotenia na Zverenci a Ďaňacej. V roku 1882 sa uvádza v zápise obce Slovenská Lupča úbytok pôdy o pozemky Ďaňaca, ktoré boli proti vôli obce odňaté Kráľovskou komorou a pridelené obci Lupčianska Ulica.

Aj keď od prvej písomnej zmienky o území Ďaňaca uplynulo 323 rokov ulica ZA ĎAŇACOU je v porovnaní s niektorými ulicami v obci mladica. Prvý dom na tomto území bol postavený v tridsiatych rokoch minulého storočia Jánom Dávidom. Ďalšia výstavba sa začala až v päťdesiatych rokoch a domy si postupne postavila rodina Longauerová, Tišliarová, Kalmanová, Homolová, dekan Vlachovič, Holécyová, Palatíková, Purgatová. Skutočná výstavba sa realizovala v sedemdesiatych rokoch s postupnou dostavbou až do terajšieho obdobia.

Ulica bola vždy akoby na okraji diania v obci. Trvalo veľa rokov a úsilia, kým sa v tejto ulici vybuďovala kanalizácia, asfaltová cesta a plyn. Je to jedna z mála ulíc v Slovenskej Lupči, ktorá nemá vybudované chodníky a ktorú ešte neobjavili ani zodpovední pracovníci obecného úradu, ktorí zabezpečujú kosenie a čistenie ulíc.

Pre úplnosť treba ešte uviesť, že ulica mala niekoľko desaťročí názov Ulica februárového víťazstva. Terajší názov má ulica od roku 1990.

Zdroj: H. Oravský, Slovenská Lupča, Osveta 1990 a obyvatelia citovanej ulice.

Spracoval: JUDr. Ján Kováčik

Fotogaléria

Čistenie potokov

V Hronskej ulici

Zastávka pod hradom

15. výročie spevokolu

Správne znenie
tajničky z minulého
čísła:
Hnilé jablko
skazí celý kôš

Výhercovia:
Juraj Kočík
Mierová ulica

Eva Palková
Mierová ulica

Elena Pašková
Ul. 1. mája

Ceny do
tajničky venovali:
Keramika Virág
O2
Prvá stavebná
sporiteľňa

Výhercom
blahoželáme, ceny
si môžete vyzdvihnúť
na obecnom úrade -
prízemie.

Uzávierka budúceho
čísła: 30. jún 2011